

Székeszö

KARCFALVI-CSÍKJENŐFALVI KISÚJSÁG

2016. MÁJUS

Jöjj Szentlélek Istenünk

Pünkösdszombat a Szentlélek kiáradását ünnepeljük, egyszóval a Szentlélek ünnepét. Hittanórás korunktól tudjuk, hogy az egy és igaz Istent úgy valljuk, hogy három személyt imádunk benne, egyetlen lényegben és egyetlen fenségben. Annak ellenére, hogy így hiszünk, mégis ismereteink és imádságaink az Atyára és a Fiúra fókuszálódnak. A Szentlélekről megfélekedünk. Emiatt - nem is alaptalanul -, elfelejtett Istenségről beszélünk.

Megváltónk már mennybemenetele előtt beszélt apostolainak a Szentlélek eljövételéről: *"Én elmegyek, de elküldöm nektek a vigasztaló Szentlelket (és itt beszél a Szentlélek hatásairól), aki megvilágosít, megerősít és megvigasztal titeket. Ha nem megyek el, nem jön el a Vigasztaló."*

A mennybemeneteltől a Szentlélek eljöveteleig 10 nap telt el. Az apostolok, a Szent szűz és még néhányan 9 napon át váraoztak, hogy ez megtörténjen. Ez a váraozás nem passzív volt, nem azzal telt az idő, hogy nem tettek semmit, csak várták, hogy teljenek a napok, amint a kisgyerek is várja és számolja hányat kell aludni, amíg jön a Mikulás, vagy az angyal. Ők aktívan váraoztak (novéna). Egy emeleti teremben összegyűlve (valószínűleg az utolsóvacsora termében) imádkozva, zsoltárokat énekelve várták a Szentlélek kiáradását.

Most vizsgáljuk meg, hogyan viselkedtek az apostolok a Szentlélek eljövetele előtt és után.

Az eljövétel előtt bezárkóztak, mert féltek. Hiszen, még elevenen élt emlékeztükben a szeretett Mester keresztre feszítése és halála, ami jó másfél hónappal azelőtt történt. Aki fél, az gyenge, mert sérülékeny. Aki fél, az szomorú is, mert reményvesztett.

Az eljövétel után gyökeresen megváltoztak. Amúgy a Szentlélek eljövetele nagyon látványos volt. Szélvihar a ház körül, tüzes lángnyelvek a teremben lévő feje fölött. A világtörténelemben ez volt az első bérálás. A lényeg azonban a látványosság mögött van: bátrak lettek. Nem féltek. Kinyitották a zárt ajtókat, és kiálltak az összegyűlt nép elé. Örültek. Felszabadultak, vidáman beszéltek egymással és a néppel. Nyíltan beszéltek Jézusról, a szeretett mesterről, akiben hittek, oly meggyőzően, hogy több, mint ötezren megkeresztelkedtek. Ezért az első Pünkösöd az Egyház születésnapja, melynek Te is és Én is tagjai vagyunk.

Mit jelent számunkra a Pünkösöd ünnepe?

Talán azt, hogy a Szentlélek által vagyok a Nagyboldogasszony Egyház tagja. Ebben a közösségben élem meg hitemet, és adom tovább.

Talán azt, hogy hétköznapi életemben használnom kellene a Szentlélek 7 ajándékát, melyek által életem könnyebbé válik. Ezek a következők: 1. bölcsesség, 2. értelem, 3. jótanács, 4. tudomány, 5. lelki erősség, 6. jámborság, 7. Isten félelem.

*Ezekkel a gondolatokkal kíván áldott pünkösdi ünnepeket
lelkiatjátok, Farkas Árpád*

HITTANTÁBORI ÉLMÉNYEK

Április végén a karcfalvi és csíkjénőfalvi elsősorúakra készülő gyerekek Kelemen Erzsébet tanárnő által szervezett 3 napos hittantáborban vehettünk részt, amelynek helyszíne Marosfő volt. Nagy örömmünkre a tanító nénink, Ambrus Irma és lánya is elkísért minket. Velünk táboroztak a csíkdánfalvi III. osztályos gyerekek is, hittantanárjainkkal és tanítóikkal.

A csütörtöktől szombatig tartó táborban nagyon jól éreztük magunkat, elsősorban hittantudásunkat elevenítettük fel, csoporttevékenységeken vettünk

részt, imádkoztunk, templomba mentünk, játszottunk, kézimunkáztunk, énekeket, imákat tanultunk, kirándultunk a Marosforráshoz és Ébner Atya házához, reggel tornáztunk, és nagyon finomakat ettünk.

Különleges volt, hogy együtt lehettünk éjjel-nappal az osztálytársakkal, és a dánfalviakkal is barátságok alakultak ki.

Örülünk, hogy részt vehettünk ebben a táborban, reméljük még lesz hasonlóban részünk, és köszönjük a tanárnéniknek és tanító néniknek, hogy megszervezték, és végigdolgozták ezeket a napokat.

A III. osztály nevében:

Mészáros Apolka

Mártonffy György Általános Iskola, Csíkkarcfalva

Határtalanul Karcfalván

A Határtalanul pályázat keretében április 2-án községünkbe látogattak a Kunszentmártoni Gimnázium és Szakképző Iskola diákjai és tanárai. A Márton Áron Főgimnázium vezetőségének kíséretében a nap folyamán megismerkedhettek a falu nevezetességeivel.

Elsőként meglátogatták a Mózes Gyapjufeldolgozó és Szövő Manufaktúrát, ahol betekintést nyerhettek a gyapjufeldolgozás minden szakaszába. Vendégeink csodálkozva figyelték a munkafolyamatot, melynek során a frissen lenyírt gyapjúból készterméket állítanak elő. Ezután megnézték Felcsík legrégebbi erődtemplomát, valamint a toronyban kialakított múzeumot.

A fárasztó nap után megpihentek az iskolában, ahol meleg teával, zsíros kenyérral és kürtőskaláccsal fogadtuk őket. A napot közös korcsolyázással zártuk, ami többségüknek újdonság volt, ezért esésből és kacagásból sem volt hiány. A vendégek nagyon jól érezték magukat Karcfalván, és reméljük, lesz még alkalmuk ellátogatni erre a csodálatos vidékre.

Gábor Andrea, Kelemen Tamás

 határtalanul!

Röviden a község kulturális életéből

Április 3-án, vasárnap délután 4 órától a Csernátoni dalcsoport és meghívottai a karcfalvi kultúrotthonban adták elő, Sylvester Lajos, az Úz-völgyi hegyomlás dokumentumriportja alapján összeállított Vérvölgy című előadásukat. A műsor Bálint Lászlónak, a 34-es határvasdász-zászlóalj tizedesének tragikus sorsán keresztül mutatja be azt a hősi és egyben tragikus ellenállást, amelyet 1944. augusztus 26. és szeptember 11. között vívtak Úz-völgyének védői a második ukrán front katonái ellen. A Bucz Hunor által szervezett színdarab és a magyar zenekultúra második világháborús, illetve ahhoz köthető énekeiből összeállított előadásra a belépés díjtalan volt, azonban lehetőség adódott volna adományozásra. Amint a szervezőktől megtudtuk, a begyűlt összeget a Márton Áron püspök életéről készülő film költségeire ajándékozta a dalcsoport.

Sajnos az előadáson kb. 20-an vettünk részt, így nagyon kevés képkockát tudtak eladni, amivel Karcfalva község a filmet támogatta! Az előadók meg önköltségre mutatták be nálunk tartalmas előadásukat... De semmi nincs veszve, aki úgy gondolja, hogy támogatni szeretné a Márton Áron püspök életéről szóló filmet, a helyi plébánián megteheti, vásárolhat 10 vagy 50 lejért képkockákat! Aki szívügyének érzi, támogassa a nagy erdélyi püspök emlékének fennmaradását!

A White Noise, Black Words az első világháború tükrében CreArt

kiállítás megnyitójára 2016. április 14-én, 14.30-tól került sor a régi tanácsépület dísztermében a helyi közönség számára. A rendezvény célja a CreArt projekt tevékenységeinek népszerűsítése volt.

Hargita Megye Tanácsa partnerként vett részt a Kultúra 2007-2013 program keretén belül támogatást nyert kulturális együttműködési CreArt elnevezésű projektben. A projekt célja a képzőművészet mobilitásának elősegítése, a lokális trendek globális körforgásba való emelése, az ifjúság szakmai motiválása az alkotási folyamatra.

A programot Karcfalva Község Polgármesteri Hivatalának képviselője, Szöcs László alpolgármester nyitotta meg, majd felszólalt Zonda Erika vezérigazgató, CreArt projekt menedzser, majd Botár László CreArt projekt szakértő méltatta az alkotásokat.

A White Noise, Black Words az első világháború tükrében CreArt projekt kiállítás anyaga 33 képből és 3 szoborból áll. A csíkszeredai Nagy István Művészeti Középiskola és a székelyudvarhelyi Dr. Palló Imre Művészeti Szakközépiskola diákjai által, 2014. november 27-én, a Megyeházán, a CreArt projekt keretében szervezett műhelymunkán készültek az alkotások.

A rendezvényt számos érdeklődő látogatta meg, főként diákok.

Kozma Anna

Föld napi takarítás

Mint minden évben 2008 óta, áprilistól júniusig nagyszabású takarító akció zajlott az Olt folyó mentén Balánbányától Tusnádfürdőig. A Tusnád Ásványvíz RT. és a Hargita Megyei Vízügyi Hatóság szervezésében lezajlott szeméthyűjtés az Olt felső szakaszán, Balánbányán kezdődött meg április elsején, majd nyolcadikán folytatódott Csíkszentdomokoson, Csíkszenttamáson, Csíkjenőfalván, Karcfalván, Csíkdánfalván, illetve Csíkmadarason.

Karcfalván és Jenőfalván az iskola diákjai képezték a takarítócsoporthoz, amiért ezúton is köszönetet mondunk nekik, illetve az iskola vezetőségének, és pedagógusainak. Ők a folyópartokon, a fontosabb tereken, a vonatállomás környékén, illetve néhány utcában végezték a szeméthyűjtést. A folyó medrében a hivatal emberei, illetve a szociális segélyben részesülők takarítottak.

Községünkben kb. 45-50 zsák szemet gyűjt össze, amit még aznap elszállított a hulladékelszállító cég, amellyel a községnek szerződése van. Egyébként ez így működött minden egyes településen, ahol a takarítás meg volt szervezve.

A község területén lezajlott takarítás nagyon hatékony volt, hiszen szépen megtisztult a település, illetve a folyóme-

der. Sajnos azonban legalább minden hónapban kellene egy ilyen takarítás ahhoz, hogy tisztának mondhassuk községünket.

Sokadszorra is megkérek mindenkit, hogy környezetudatosan bánjon a szeméttel. Gyűjtse szelektíven, amit csak lehet, és a maradékot pedig a szemetesébe dobja, amit minden hónapban kétszer elvisznek a kapuja elől. Vigyázzunk a község tisztaságára! Ne dobjunk el az utcán a szemetet, ne dobjunk az Oltba, ne vigyük ki a mezőre, hisz ezzel a mi saját környezetünket mérgezzük!

A Föld napi takarítás egyébként április és május folyamán az Olt folyó további szakaszain folytatódott egészen Tusnádfürdőig, május végén, június elején az oldalsíki és a homoródminti településeken lesz takarítás.

Reméljük, hogy ez a megmozdulás a jövőben is folytatódik, hogy legalább a Róla elnevezett nap környékén a Föld nevű bolygó érezze, az emberiség szereti Őt.

Szőcs László
alpolgármester

Tudja-e, hogy?

- Egy ember az élete során annyit sétál, hogy 5-ször megkerülhetné a Földet.
- A béka nem tud anélkül nyelni, hogy becsukná a száját, mivel a szemgolyói segítségével nyomja le a falatot a gyomrába.
- A bőrünk minden 28 nap alatt teljes egészében lecserélődik.
- Az emberek fején átlagosan 100.000 hajszál van, míg egy vidra testének minden egyes négyzetcentiméterén 160.000 szőrszál található.
- A gravitáció miatt egy fa elméletileg maximum 130 méter magasra nőhet meg.
- Egy kék bálna szájába akár a saját tömegével megegyező súlyú vízmennyiség is befér egyszerre.
- A legnagyobb élő teremtmény egy hatalmas gomba Oregonban, amely 10 négyzetkilométernyi területen terül el.
- A Föld aranykészletének 99%-a a bolygó magjában található.

Forrás: erdekesvilag.hu

Új információk a legeltetéssel kapcsolatban

Szabályozhatják az önkormányzatok a legeltetést a saját adminisztrációs területükön. Március elején jelent meg az a törvény, amely kimondja, hogy a helyi tanácsok legeltetési szabályzatot fogadhatnak el.

Évek óta sok gondot okoz mindenhol a legeltetés problémája. Nincs ez másként községünkben sem, különösen a tavaszi és őszi legeltetés alkalmával.

A főként száraz években bekövetkezett legeltetési problémák sok fejfájást okoztak a falusi gazdáknak, a közbirtokosság vezetőinek, illetve a polgármesteri hivatal vezetőségének is. A márciusban megjelent törvény értelmében hatékonyabban fel tudunk lépni a szabálysértők ellen.

Karcfalva Község Helyi Tanácsa az április 28-i ülésén fogadta el a Karcfalva községre vonatkozó legeltetési szabályzatot, amely egységes Felcsík szinten, ugyanis márciusban egy legeltetési gyűlésre került sor Karcfalván, amelyen részt vettek a felcsíki önkormányzatok vezetői, illetve közbirtokosságok vezetői. A gyűlésen átolvaştuk és megvitattuk pontról pontra a 2013-ban összeállított legeltetési szabályzatot, kibővítettük, majd a Felcsík Kistérségi Társulás munkatársai összeállították a végleges szabályozást, amelyet aztán mindegyik felcsíki község elfogadott, természetesen az illető község legeltetési sajátosságait figyelembe véve (legeltetési határok stb.).

Természetesen ez nem azt jelenti, hogy ezzel megszűnnek a legeltetés körüli problémák. Sajnos, mint minden más esetben is, a legnehezebb a szabályzat érvényesítése, hiszen egy dolog az írott törvény, és más dolog annak betartatása. Nagy előrelépés azonban, hogy egy helyi törvény van a kezünkben.

Összegezve, az, hogy a legeltetés úgy történjen meg, hogy annak senki ne lássa kárát mindannyiunk felelőssége, de elsősorban a felelős pásztorok kell tiszteletben tartsák a legeltetésre kiszabott területek és a vetésmező határát. A gazdák magántulajdonát mindig tiszteletben kell tartani.

Szócs László
alpolgármester

A karcfalvi I-IV. osztályosok „várva-várt” hete

Az „Iskola másként” hetet idén a tavaszi vakáció előtti hétre időzítettük. Szükségességét mostanra már egyre kevesebben kérdőjelezik meg. Vitatéma az erre kijelölt időszak meghatározása, hiszen az iskolák különböző időpontokban szeretnék szervezni a tanév során, lehetőségeik és terveik alapján.

Megkérdezés alapján állíthatjuk, hogy a Mártonffy György Általános Iskola elemi tagozatos tanulói szívesen vettek részt a tartalmas foglalkozásokon. Néhány tevékenységet sikerült egységesen megszervezni, a többi osztályonként, igény szerint alakítottuk. Igazodva az időjáráshoz, elsőként gyalogtúrát szerveztünk a dánfalvi Dugás-fürdőre. Megfigyeltük a környék domborzatát és a tavaszi virágokat, kiemelt figyelmet szentelve a védett növényként ismert kockás liliumnak. A rengeteg játék és egy kis pihenő után dalolva tértünk haza Karcfalvára.

Kedden osztályonként három tanuló képviselte iskolánkat Jenőfalván, a Meseszer vetélkedőn, a többiek, kihasználva az utolsó jeges-órákat, korcsolyáztak, majd angol nyelvű énekeket tanultak. Szerdán fő célkitűzésünk a kreativitás fejlesztése volt. Osztályonként más-más alapanyagokat felhasználva tanulóink csapatmunka során valósították meg ötletes elképzeléseiket. Csütörtökön betekintést nyertünk a fúvószenekar életébe. Bálint Zoltán karvezető bemutatta a hangszereket. A gyerekeknek lehetőségük volt megszólaltatni azokat. Reméljük, többen is kedvet kaptak, és rövidesen csatlakoznak a zenekarhoz.

Később Kiss Erika egészségügyi asszisztens vezetésével otthoni balesetek megelőzéséről, segélyhívásokról esett szó. Igen hasznosnak bizonyult ez utóbbi foglalkozás is, mert alapvető elsősegély-nyújtási módokat is kipróbálhattak tanulóink. Egyesek bekötözött karral mentek haza, volt aki este a testvérével gyakorolta a tanultakat.

Délután az elsőáldozásra készülő harmadikosok elutaztak a Marosfőn megrendezett felkészítő-táborba, mely szombaton délután zárult.

Pénteken két osztály tanulója a hagyományörzést részesítették előnyben. A másodikosok népi gyermekjátékokat tanultak, az elsősök meglátogattak egy asztalosműhelyt, ahonnan fűrészport gyűjtöttek, és similabdát készítettek. A legkisebbek készülődtek az édesanyák köszöntésére, a legnagyobbak filmnézés után közösen ebédeltek egy közeli vendéglőben.

A tartalmas hetet a tavaszi vakáció koronázta meg, ahonnan szeretettel vártuk vissza pihent, tanulásra készen álló tanulóinkat intézményünkbe.

Jenőfalván a Meseszer

Tavaly áprilisban a dánfalvi Petőfi Sándor Iskolaközpont kisiskolásaitól vettük át a Meseszer stafétát. Mi is az a Meseszer? A Bródy János Városi Könyvtár indította útjára Egerben 2009-ben e kezdeményezést. Nekünk is megtetszett elképzelésük, ezért vállaltuk a program megszervezését.

„Mindezt pedig azért, hogy se szeri, se száma ne legyen a mesemondásnak, hogy szépszerével rendszeresen összegyűljünk mesélni, mesét hallgatni, csak úgy, jól érezni magunkat.

Hogy a mese legyen fűszere életünknek, gyógyszere rosszkedvünknek, ékszere nyelvünknek.

Hogy népmeséink hatalmas fészereiben mindenki szert tehessen a maga szerére, amivel szertelenségeit csillapíthatja, netán amin elméjét tornáztathatja. Mert úgy időszerű már, hogy a mesemondás ősi szertartásával ez a magunkfajta emberi szerzet felszerelje magát mindazzal, amit megszerezhet: emberséggel, kitartással, türelemmel, az újakezdés képességével, erkölcsi renddel, humorral, töretlen elszántsággal. S végezetül pedig azért, hogy elmondhassuk:

Szaporodjanak hát a MESESZERŰ alkalmak kényszer nélkül szerről szerre, dombról dombra térben és időben egyaránt, legyen ebben játékosársunk felnőtt és gyermek, asszony és

ember, jószerével mindenki, akinek kedve van hozzá.” (Eger, 2009.)

Az általunk szervezett Meseszeren 15 fős csoportokban vettek részt a kisiskolások és tanítóik a Petőfi Sándor Iskolaközpontból, Dánfalváról, a Zöld Péter Általános Iskolából, Madéfalváról, a Mártonffy György Általános Iskolából, Karcfalváról, valamint 41 tanuló Jenőfalváról, akik házigazdaként szervezték a programot.

Meghívottainkat a jenőfalvi iskolában fogadtuk, majd a helyi kultúrotthonba vonultunk, ahol a község gyermek-fúvószenekara, Bálint Zoltán vezényletével nyitotta meg a rendezvényünket. A hangulatkeltő dallamok után Karda Kristóf II. osztályos kisdíák mondta el a Jakab és a zab című mesét. Ezt követték a különböző ügyességi próbák, amint az a mesékben szokott lenni. A képzeletbeli Me-seország lakói megmérethették magukat a diószállításon, malomkőgurításon, mocsárjárásban, kenyérbevetésen, s a pityókáültetésen. Az itt kiállt próbák után járó jutalommatricáikat, a csapatuk tarsolyára gyűjtötték. Ezután útjuk a koronakészítő műhelybe vezetett, ahol mindenki elkészíthette saját tetszésű koronáját (ami egyben egyéni emléklapként is szolgált). A már megkoronázott kiskirályok és kiskirálynők Karda László táncoktató irányításával ropták a táncot, s még most is járnak, ha el

nem érkezett volna a mese vége.

A csapatoknak járó emléklapok kiosztását követően a köszönetünket fejeztük ki támogatóinknak. A multság a karcfalvi Antal vendéglőben elfogyasztott ebéddel zárult.

Ezúttal is hálás köszönetünket fejezzük ki támogatóinknak:

a Mártonffy György Általános Iskola tantestületének és diákjainak, a jenőfalvi kisiskolások szüleinek, a Jenőfalvi Tercs Közirtokosságnak, a Karcfalvi Larix Közirtokosságnak, Karcfalva Község vezetőségének, a jenőfalvi Vegyke Áruháznak, a karcfalvi Órangyal Gyógyszertárnak, az Antal Vendéglőnek, a község gyerek-fúvószenekarának és karvezetőjének, Bálint Zoltánnak, a karcfalvi iskola VII. osztályos tanulóinak és osztályfőnöküknek Nagy János tanárnak, valamint Karda László táncoktatónak.

Hálával gondolok azokra, az általam most meg nem nevezett személyekre, akik az előbb említett intézmények mögött akár jó szándékkal, akár tettekkel segítettek nekünk.

Külön köszönöm kollégáimnak, Vizi Erzsikének és Farkas Laurának, Nagy Jánosnak, Szebeni Noéminek az együttműködését, a megértését és az áldozatos munkájukat.

Horváth Ilona

Iskola másként VI. A-s módra

Hétfőn reggel mi, a VI. A osztály tanulói a karcfalvi vonatállomáson találkoztunk. Úticélunk a csíkszeredai Alutus nyomda és az "Isten neve: Az irgalmasság" interaktív kiállítás volt. Amikor megérkeztünk a nyomdához Miklós József úr, a kötetzeti részleg vezetője fogadott minket, és általa betekintést nyertünk a könyv "megszületésébe". Először is az ólom betűket mutatta be, amelyeket régebb a nyomtatáshoz használtak. Megtudtuk, hogy a Székaszó is ott készül. Arról is mesélt, hogy a méregdrága gépeket nem ők javítják, hanem a számítógépen keresztül a gyártó ellenőrzi és intézkedik, ha szükség. A szemünk láttára készült kis noteszeket kaptuk ajándékba. A Chiken's gyorsétteremben mindenki kedvére rendelt ebédet, aztán elindultunk Csíksomlyóra. Két csoportban vettünk részt a kiállításon. Amíg az első csoport bent volt a kiállításon, addig mi az osztályfőnökünkkel fagyiztunk, és elmentünk a borvízhez is. Az első teremben Gabriella néni, a csoportvezetőnk felolvasta a Tékozló fiú történetét, és elmondtuk, hogy kinek mi tetszett a legjobban. Amikor átértünk a második terembe, a keresztjét cipelő Jézust láttuk, majd mi is jelképesen a terheinket, sebeinket leraktuk a kereszt tövébe. A harmadik teremben egy kapun léptünk át, amely azt jelképezte, hogy az életben vannak dolgok, amiket egyedül kell megoldani, megtenni. Amikor beléptünk a harmadik terembe, meg kellett egymást ölelni, vagyis aki következőnek lépett be a kapun, az előtte lévővel öleléssel fogadta, mint a tékozló fiút az édesapja. Megkínálták vízzel, keksszel és almával. Ott az utolsó vacsora jutott eszünkbe. Nagyon tetszett mindenkinek ez a kirándulás! Várjuk a következőt!

(Katona Szilvia Mária)

Kedden kerékpártúrán vettünk részt. Reggel igaz esőre állt az idő, mi mégis nagy hittel és lelkesedéssel az iskola elől indultunk Csíkmadarásra, a vízierőműhöz biciklikkel. Sokat mentünk egymás után, libasorban, majd két pihenő után odaértünk. Mészáros Csaba villamosági mérnök elmondta, hogy lesz a vízből energia és energiatakarékosági ötletekre hívta fel a figyelmünket. Azt is megtudtuk, hogy több iskola innen kapja az elektromos áramot. Vidáman megebédeltünk, aztán mentünk Tankó Molnár Mária nyugdíjas tanító néni babamúzeumába, ahol sok székelruha volt kiállítva, nagyjából madarasi viseletek, de akadt dánfalvi és domokosi viselet is. Ezután elmentünk fagyizni, és egy kicsit

megpihentünk, mert nagyon fárasztó volt az út. A hazafele út sem volt gondtalan, mert egy biciklinek letörött a pedálja. Végül szerencsésen megérkeztünk, és mindenki várta, hogy kipihenhesse magát.

Szerdán András Eszter rajztanárnőnk által vezetett Kupakart tevékenységen vettünk részt, amelyet a Juventutti alapítvány versenyként hirdetett meg. Sok műanyag kupakot gyűjtöttünk, amiből ki kellett raknunk egy egészséghez kapcsolódó képet. Mi egy embert raktunk ki gyümölcsökből, egészség=vidámság felirattal. Mikor végeztünk iskolánk volt igazgatója, Fülöp László tanár úr helytörténeti ismertető keretében elmesélte Karcfalva történetét. Sok érdekes és új dolgot tudtunk meg, mint például, hogy a templom alatt vannak kripták. Ez a nap is hamar eltelt, de nagyon jó volt.

(Boér Szilvia)

Az Iskola másként hét két utolsó napját az "erdei iskolában" töltöttük. Az erdei iskola elnevezésű kirándulás célja az volt, hogy a csíkdánfalvi

közbirtokosság házában megszállva kis csapatunk még jobban ösztöforrjon. Az oszi nem titkolt szándéka egy kis "tanulás másként" is volt. Mikor felértünk az erdőre, akkor megreggeliztünk. Felmentünk a szobákba, és berendezkedtünk. Később tüzet gyújtottunk, és neki-fogtunk a pityókástokány készítéséhez. Előkészítettük a hozzávalókat, majd elmentünk a közeli forráshoz vízért. Később egy jót fociztunk a karcfalvi VI. B osztállyal. Foci után megettük a finom pityókástokányt, ami mindenkinek jól esett. Azt követően elmosogattunk. Az este folyamán nagy bulit csaptunk. Énekeltünk, és táncoltunk. A buli után összegyűltünk egy szobába, ahol az oszival játszottunk. Tizenkettő körül mindenki bevonult a szobájába, és próbált elcsendesedni, ami hajnalhasadtára sikerült. Másnap reggel fáradtan ébredtünk, és jót reggeliztünk. Reggeli után az oszival körbeültünk, imádkoztunk, és átbeszéltük a sérelmeinket. A VI. B osztállyal visszavágó focit szerveztünk, majd a foci végén meghívtuk őket ebédre (a maradékra). Megebédeltünk, mosogattunk, és kitarítottuk a házat.

Az osztály nevében köszönetet mondunk Boér Szilvia szüleinek a szállításban nyújtott segítségért és az izletes fánkért, Bíró Katalin tanárnőnek és Gál Ildikó osztályfőnökünknek az egész heti program megtervezéséért és kivitelezéséért.

(Bíró Barbara és Bíró Szidónia)

Iskola - más kép

„Nem látom olyan keservesnek és fárasztónak és nyomasztónak; hanem figyelni fogom benne mindazt, ami kedély és humor és emlék és szép fiatalság: amit innen, ebből a távolságból olyan tisztán látok már - megnézek mindent jobban, mint eddig- és nektek, édes barátaim, kedves tanulók, újra megmutatom, és figyelmeztetek benneteket, hogy mennyi szín és furcsaság és élet mindez és mennyi emlék és mennyi remény.” (Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem)

Legkifejezőbben így tudnám talán – a fáradságon túl – összefoglalni mindazt, amiben része volt a VIII. osztálynak az Iskola másként elnevezésű tanítási héten és az azt megelőző napokban.

2016. április 12-én Csíkszeredában két interaktív kiállításon vettünk részt.

Az irgalmasság rendkívüli szentévében az Isten neve az irgalmasság címűn, a tékozló fiú történetén keresztül „lehetőségünk volt elgondolkodni a tetteinken”, illetve azt is megtapasztalhattuk, „milyen utakat kell bejárnunk ahhoz, hogy megtisztulhassunk”.

A köztés átmenetek – a drogrevenüciós tárlaton a drogkarrier különböző stációin keresztül a tanulók átélhették egy függő ember állandóan változó viszonyát önmagához és környezetéhez. A kiállítás megtekintése során folyamatos párbeszéd zajlott a tanulók és a vezetők között, és az együtt eltöltött idő közben őszinte beszélgetés alakult ki, „megtudtuk, mennyire károsak a szervezetre a drogok, milyen könnyen rá lehet szokni, és milyen nehezen lehet kigyógyulni belőle.”

Csütörtök délután látogattunk el a csíkszeredai Segítő Mária Gimnázium dísztermébe, a sulibörzére, ahol a standoknál álló középiskolás diákoktól tudhattunk meg részleteket a síki közép-, szakközép- és szakiskolákban induló szakokról. Képekkel, szórólappal és elektronikus eszközök segítségével illusztrálták számunkra, miért érdemes az általuk képviselt tanintézményt választani.

Az igazán nagy izgalom azonban csak ezután következett: „nagyon jó volt a pizzázás is, az mindent megért, utána a biliárdozás is tetszett”.

A másként héten „ott alvós” osztálykirándulásra indultunk a jenőfalvi közbirtokosság házához. Jutott ott a jóból mindenkinek – alvásból épp nem – „kacagás, játék, főzés és főképp a méta, mert nagyon jó csapatjáték, és bízunk kell a csapattársainkban”.

A folytatásban társasjátéknapot tartottunk, pingpongbajnokságot szerveztünk, valamint filmet is néztünk, melynek akár a mottója is lehetne, hogy „soha ne adjuk fel, mindig van remény”.

A hetünk záróakkordjaként a focibajnokság csendült fel. Habár Messi és Suárez csak a mezek szintjén csillogott a pályán, mindannyian jól éreztük magunkat, jó volt együtt mozogni, csapatként lüktetni, szurkolni az osztálytársaknak, gólt kapni és védeni, elesni és felállni, s mindezekben észrevenni, hogy mennyi szín és furcsaság és élet mindez és mennyi emlék és mennyi remény.

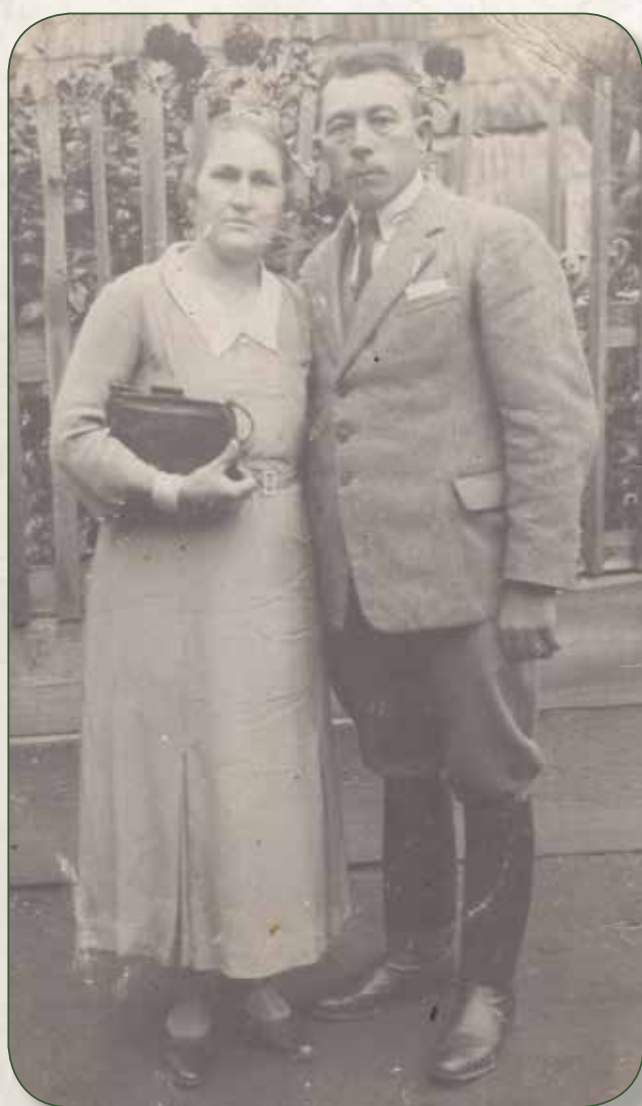
András Teréz

RÉGI IDŐKRE EMLÉKEZÜNK

Az előző lapszámomban a Sass Antal plébánosról szóló cikkben említésre került, hogy 1924-ben Gál Sándor dánfalvi lakost választották a megüresedett harangozói állás betöltésére. 34 éven keresztül szolgált harangozó sekrestyésként, majd 1946-tól tiszta, csengő hangjával kántorként teljesített szolgálatot. Feleségével Hlobil Máriával a kötelező sorkatonai szolgálat idején ismerkedett meg Szerencsen, akit magával hozott Székelyföldre. Sándor fiúk még Dánfalván született, de Vilmos és Zoltán már Karcfalván. Az itt látható régi fényképfelvételek tanúskodnak életükről. 1958. november 25-én hunyt el, temetése november 28-án volt. Léstyán Ferenc egykori plébánosa nem lehetett jelen a temetésén, együttérzéséről az özvegynek címzett levélben tett tanúságot.

Kelemen Erzsébet

A harangozó házaspár három fiával

*Gál Sándor három
fia,
Sándor, Vilmos és
Zoltán*

Gál Sándor harangozó, feleségével Hlobil Máriával

A képeket Gál Géza, Gál Sándor unokája küldte be.

Kedves Gál Néni !

Ugy volt, hogy az ünnepeken, két karácsony között, haza fogok menni Szentkirályra s gondoltam, hogy akkor elmegyek személyesen kifejezni részvételemet. Sajnos, a hazamenetel nem sikerült s ezért ezután pótolom.

Ismerősök jártak itt és tőlük hallottam, milyen hirtelen és váratlanul történt a haláleset. Már a gyászjelentéstől sejtettem. A temetésre is elmentem volna szívesen, de a gyászjelentés csak a temetés napján érkezett ide.

Ilyenkor nagy vigasztalás, ha az ember tudja, hogy bármilyen váratlanul is érkezett a halál, a lélek nem volt készületlen. Ilyenkor megértjük az annyiszor hallott figyelmeztetést: "Legyetek készen, mert nem tudjátok sem a napot, sem az órát."

Kérem a jó Isten, adjon neki bűnbocsánatot s örök nyugodalmat, Gál neninek és gyermekeinek pedig vigasztalást.

Marosvásárhely, 1959. jan. 3.

Léstyán Ferenc

Léstyán Ferenc plébános levele az elhunyt özvegyéhez

Gál Sándor harangozó-kántor temetése

A rügyterápia a rügy osztódó sejtekből álló szövetei (merisztémái) révén, a mirigyrendszeren keresztül fejti ki hatását. A testünk szöveteinek működését újraéleszti, megakadályozza a korai elöregedését, vagyis segíti a szép öregedést. A feketeribizli rügyelixírje egy alapelixír, amely a mellékvesén fejti ki hatását, így az egész test tónusa, életereje is megváltozik, de jobbá válik a máj és a pajzsmirigy működése, ami a test megtisztulását indítja el.

A rügyek tartalmi anyagai (nuklein savak, enzimek, ásványi sók, mikroelemek, vitaminok) tömörített töménységben vannak jelen, és az élet fakasztására készen állnak. Egyes rügyek külső pikkelyleveleinek (fekete nyár, gesztenye) burka illatos, viaszos, mézgas, ragacsos anyaggal, propoliszsal borított. Ennek a ragacsos anyagnak, vagyis a propolisznak is jelentős gyógyászati felhasználása van. A rügyekből készített rügyelixírek emlékeztetik, és serkentik a szervezet szöveteit az eredeti állapotukra, ugyanakkor tevékenységük megújítására, aminek következménye a szövet megfiatalítása. Itt példálózhatunk a mai általános izületi betegségekkel, ahol az ízületek szövetei fellazulnak, és rosszul kapcsolódnak egymáshoz. Ebben az állapotban már fájdalommal járó mozgásszervi nehézségek is jelentkeznek. A szervezet úgy reagál erre, hogy állandó gyulladásban tartja a pusztuló szöveteket. A rügyterápia ebben az esetben a rügyelixírek egyik csodahármasával gyógyít, amely feketeribizli, erdei fenyő, szőlő rügyeiből készül. A készítményben a feketeribizli új életre kelti a sejtfalat, a fenyő a sejtek közti hajlékony kötést, a szőlő a csontozatra hat azzal, hogy leállítja a gyulladásos sejtképződést. A továbbiakban egyes betegségek elixírjeinek (növényi kivonatainak) rügyösszetételét olvashatjuk.

1.)Allergiák.

Gyermekkori: erdeifenyő-feketeribizli-rózsafa

Erőszakos kitörésű: feketeribizli-berkenye-fűz

Idült, krónikus: feketeribizli-rozmaryng-ostorménfa, vagy feketeribizli-rozmaryng-puszpáng.

2.)Májbetegségek rügygyógyászata.

Epekövek: juhar-kőris-rozmaryng

Krónikus májgyulladás: boróka-rozs-feketeribizli

Epehajtó: mamutfenyő-dió

Máj és veseelégtelenség: kőris-rozmaryng-boróka

Májzsugorodás: boróka-mogyoró, vagy rozmaryng-dió

Méregtelenítés: nyír-rozmaryng-boróka

Enyhe gyógyszermérgezés: boróka-rozmaryng.

3.)Húgyutak és szerveinek rügygyógyászata.

Ciszták: vörösfőnyő-boróka-éger

Húgyuti problémák: nyír-kőris-boróka

Kövesedések: vörösfőnyő-boróka

Ödémák: mogyoró-nyír, vagy gesztenye-boróka

Veseelégtelenség: feketeribizli-kőris-boróka, vagy nyír

Vesék és húgyutak megtisztítása: nyír-kőris-bodza.

4.)Az emésztőrendszer rügygyógyászata.

Antibiotikumok utáni hasmenés: vörösfőnyő-dió

Bélfőra helyreállítása: dió-olajfa

Emésztési nehézségek: olajfa-nyír-rozmaryng

Epe-, hasnyálmirigy gyulladás: boróka-nyír

Gyomorégés: szőlő-vörösfőnyő, vagy cédrus-vörösfőnyő

Gyomorhurut: füge-feketeribizli-boróka

Hasfelpuffadás: dió-vörösfőnyő

Hasnyálmirigy gyulladás: áloé-dió-nyír

Szorulások: vörösfőnyő-nyír-kökény

Vastagbélgyulladás: szőlő-vörösfőnyő, vagy rozmaryng-rózsafa-vörösfőnyő.

5.)Az idegrendszer rügygyógyászata.

Álmatlanság, alvászavar: füge-hárs-komló

Nyugtató: tölgy-kökény-kajszi, vagy magyal-orgona-szilva

Depresszió: füge-galagonya-fűz, vagy aloe-bükk-fűz

Fáradtság: tölgy-feketeribizli-mamutfenyő

Idegfeszültség: hárs-olajfa-citrom

Idegerősítő: rozmaryng-rózsafa-puszpáng, vagy bükk-puszpáng, vagy mamutfenyő-dió-puszpáng.

A légzőszervek, a szív, vérkeringés, csontok és mozgásszervek rügygyógyászataival, valamint a rügyelixír készítésével a következő lapszámunkban foglalkozunk.

Forrásanyag: Somlósi Lajos: Rüggyező hagyatékunk. A rügyelixírek életújító ereje.

Dr. Sc. Zágoni Elemér

„Jött az orvos es, de komámasszony vizet vetett s attól jött helyre...”

(folytatás)

...nem árthat, gondolják, pedig már ölték meg lovat huzamosabb ideig itatott nadragulya teával, miközben orvos kollégám hűségesen kezelte az állatot megfelelő gyógyszerekkel. Amikor elpusztult, harapófogóval lehetett kiszedni a gazdából, hogy mégis mit adott ő még az utóbbi időben „kiegészítő kezelésként”, hisz felfoghatatlan volt a bekövetkezett baj. Nagyon fontos, hogy kérdezzünk meg egy szakembert (amiért szomszéd Mária néni a legnagyobb vízvető „a szeren” lehet, nem megbízható forrás lovak, kutyák terén). Többször is komoly károkat okoztak

disznók ételébe adagolt sóval, nem tartva számon, hogy a sertés érzékeny a sóra. Mennyire? Annyira, hogy húsvét környékén, ha mérgezéses tünetekkel küszködő sertéshez hívnak, már tudom az okát: sonka levét öntötték az ételébe, „kár lenne kidobni alapon”, ám ez a füstös, zsíros lé éppen elég sót tartalmaz ahhoz, hogy a sertés ételébe adagolva, annak elhullásához vezessen. Így a sonka leve nem veszett kárba, de a disznó esetleg igen. Ugyanezzel a kis spórolással még nagy kárt okozhatunk, ugyanez történik a zöldült pityókagumók állatokkal való etetésekor. A földből kilátszó, napfénytől megzöldült gumók magas szolanin tartalmúak, így az etetett mennyiségtől függően vetéléstől az állat elhullásáig vezethetnek. Ugyanez a helyzet a nyersen etetett csírázott pityókával is. A mérgező szolanin főzéssel eltávolítható a növényből.

Ősszel gyakori megbetegedéseket okoz lovaknál (ők érzékenyebbek) a lekaszált krumpliszár. Ne hasznosítsuk a növénynek ezt a részét, mert csak baj lesz belőle. Súlyos bélgörcsöt, valamint mérgezést okozhat, hisz tele van vegyszerrel és természetes mérgeanyagokkal.

Gyakori balesetokozó a tyúktetűirtás folyamata. Itt nem a tűzvészre gondolok, ami a disznóperzselővel történő ólak égetésekor keletkezik (mellesleg nem hatásos), hanem a vegyszerekkel való kezelésekre. Fontos, hogy a pajta permetezése után ne zárjuk be a tyúkokat, valamint hogy az állat testére csak arra megfelelő szert permetezzünk, megfelelő mennyiségben. Permetezni nem azt jelenti, hogy megfürdetjük az oldatban a szárnyast, hanem kis mennyiséget szórunk rá, majd friss levegőre engedjük. Irtottak már ki teljes tyúkállományt tetűirtóban való fürdetéssel, pajtára való szerrel tyúkot kezelve, permetezett pajtába zárva az állatokat, és nem utolsósorban vizükbe csepegtetett külsőleg alkalmazandó szerrel... Ez esetben is nagyon fontos, hogy inkább kérdezzünk rá többször, mintsem cselekedjünk saját fejünk után.

Dr. Antal Lilla körzeti állatorvos

A moldvai csángó-magyarok világa

A szerző, Duma-István András a magyar nyelv oktatásáért való moldvai küzdelem egyik kezdeményezője, a moldvai magyar oktatási program tanára. A Bákó megyei Klézse községben született 1955-ben, és ma is ott él, ahol létrehozta a Szeret-Klézse Alapítványt, azon belül pedig a Klézsei Magyar Házat és a Petres Incze János Tájékoztató Múzeumot. Több kötete jelent meg a moldvai csángók életével, mitológiájával kapcsolatban, és megpróbálja felleltározni – a teljesség igénye nélkül – a csángó világképet, és kikutatni annak mélyebb értelmét. Amint e könyv előszavában írja, azért foglalkoztatja ez a téma, mert úgy látja, eltűnőben van nem csak a moldvai magyar kultúrából, hanem az összes magyarságnak a kultúrájából is a régi hagyomány ápolása. Ennek okáért a modernizációt „hibáztatja”, amely szerinte minden népi tapasztalatot tönkretesz.

E könyvet olvasva betekintést nyerünk a mélyebb csángó-magyar mitológiába, eljutva az ősi jelképrendszer magyar gyökereihez, amelyek még a jelenben is megmaradtak. Szerkesztőtársával együtt arra törekedtek, hogy a csángó nyelvjárásban írt szöveget nyelvileg az irodalmi nyelvhez közelítsék, és érthetővé tegyék a nem csángó olvasók számára is, megfelelő és gyönyörű képekkel illusztrálva a magyarázatokot. Erre azért volt szükség, mert a szövegek között olyan csángó szavakat, elnevezéseket használ, amelyeket összerakva sem nagyon tud értelmezni a kívülről. Az is érdeme a szerzőnek, hogy a fentiek mellett egy külön fejezetben említi meg a moldvai csángók köszönési szokásait, kitérve a polgári és vallási köszönési formákra, az egymás közötti és idegenekkel való találkozások üdvözlésére, azok formáira. Régi szokásuk például, hogy a csíksomlyói Boldogasszony Napján köszöntik a Napfeljövetelét, de a Naphoz való köszöntést jelzi az is, amikor a déli harangszó idején a csángó-magyar ember megáll és imádkozik.

A tartalomról: Hegyek, vizek, tátosok, A csángó napóra és kalendárium, A helygető eke tükre és az átlépés, A kis átlépés: a menyegző, A nagy átlépés: a halál, Ortodoxszá lett magyarok, A védőkő szerepű csángó kapu, Az élet útja a keptáron: a suta keptár, róvás-maradékok a keptáron, A keptár kiolvasása, a falvak keptárjai stb. (A keptár ujjatlan, mellyes bunda. Szerk.megj.)

A könyv 2015-ben jelent meg a kézdívsárhelyi Zelegor Kiadónál. Szerkesztette Sántha Attila. Mindenképpen érdemes fellapozni, és olvasni a könyv oldalait.

Németh Szilveszter

TÉRDÍZÜLETI ARTRÓZIS

Ez a betegség a térdízület porcának fokozatos kopását jelenti. A térdben az ízületben egymással érintkező csontvégek felületét egy porcréteg borítja, és így a csontvégek könnyen mozoghatnak egymáson. Térdízületi artrózis esetén ez a porcréteg lekopott, így az ízületi felszínek dörzsölődnek egymáshoz. Ezért kezd a térd fájni. A térd megdagad, deformálódik, nehezen mozgatható, a beteg merevnek érzi. Nők esetében a betegség háromszor olyan gyakran fordul elő, mint férfiaknál, de ötvenéves kor előtt csak ritkán jelentkeznek. A fájdalom kezdetben csak terheléskor, később már nyugalmi állapotban is érezhető. Megelőzőképpen lehetőleg sokat és rendszeresen mozogjunk. Aki pedig túlsúlyos, próbáljon lefogyni. A túlsúly még jobban megterheli a csontokat és az ízületeket, és a tünetek emiatt sokkal kellemetlenebbé válhatnak.

Amennyiben több mint egy hónapja érződik a fájdalom a térdben, az orvost kell felkeresni, aki megállapítja, hogy mi a teendő ilyen esetben. A betegség stádiumától függően az orvos gyulladáscsökkentő orvosságot rendel, fizioterápiát és gyógytornát, vagy pedig műtéti megoldást javasol. Mindenképpen legelőször a családorvost kell felkeresni, aki ha szükséges, további szakvizsgálatra küldi a beteget.

(Az Egészség Enciklopédiája, IMP, 6-os csoport, 56-os kártya.)

Amennyiben több mint egy hónapja érződik a fájdalom a térdben, az orvost kell felkeresni, aki megállapítja, hogy mi a teendő ilyen esetben. A betegség stádiumától függően az orvos gyulladáscsökkentő orvosságot rendel, fizioterápiát és gyógytornát, vagy pedig műtéti megoldást javasol. Mindenképpen legelőször a családorvost kell felkeresni, aki ha szükséges, további szakvizsgálatra küldi a beteget.

Az alázatos munka most kezdődik

Sokszor esünk abba a hibába, hogy minden sikert számokban mérünk. Legyen az szociális tevékenység, sport, vagy éppen mezőgazdaság. Valljuk be, sokszor gyarló módon majdnem bármire képesek vagyunk, csak a számok mutassanak jól. Az idényzáró beszámoló a Felcsíki Műjégpálya és a Felcsík SK életében is számokról kellene szóljon, de most szívesebben írnék tényekről, amiket természetesen számok támasztanak alá.

Tény az, hogy négy és fél idényen van túl a Felcsíki Műjégpálya, és annak ellenére, hogy minden szezon után sokan a következő idénybeli bukást jóslták, itt van, és működik.

Tény az, hogy 2011-ben még csak három község hitt abban, hogy Felcsíknak működő jégpályára és sportegyesületre van szüksége, és szűk két éven belül már mind a nyolc felcsíki község, valamint Csíkszereda és Hargita Megye Tanácsa is csatlakozott. Támogatnak a mai napig.

Tény az, hogy az elmúlt négy évben Székelyföldön stabilan ez az egyetlen jégpálya, amelyik legkésőbb augusztus 1-én megnyitja kapuit, és legkorábban április közepén zár, vagyis évente minimum nyolc és fél hónapot működik.

Tény az, hogy évről évre olyan fejlesztések történnek, amelyek lakhatóbbá, fenntarthatóbbá teszik a jégpályát. Idén az elektromos, „rolba” számított annak.

Tény az, hogy évente legalább 100.000 ember lépi át a Felcsíki Műjégpálya kapuit.

Tény az, hogy a létesítménynek köszönhetően a térségben beindult a sportturizmus.

Tény az, hogy sok helyen mintaértékűnek tartják az itt megvalósítottakat, és vannak olyan központok, amelyek újraszerveznék a rendszerüket, a felcsíki modell alapján.

Tény az, hogy 2013-ban létre kellett hozni a Felcsík SK-t, mert komolyan kezdett nőni a sportolni vágyó gyerekek száma.

Tény az, hogy jelenleg három sportágban próbálhatják ki magukat a felcsíki gyerekek.

Tény az, hogy a három sportágban, kb. 150 gyerek sportol, és tíz edző dolgozik.

Tény az, hogy jégkorong utánpótlásban, 14 éves korig, bárkivel felvesszük a versenyt és kevés az olyan megmérettetés, ahol nem állunk a dobogó valamelyik fokán.

Tény az, hogy műkorcsolya és gyorskorcsolya versenyeken is elkezdtek lógni az aranyérmek a nyakakban.

Tény az, hogy Csíkkarcfalva és Felcsík felkerült a jeges sportbázisok térképére, és egyre többen hallanak és tudnak rólunk, és ami a legfontosabb, nem a rossz hírek miatt.

Tény az, hogy hála és köszönet jár Mindekinek, aki egy picit is hozzá tett ennek az infrastruktúrának és rendszernek a felépítéséhez és működtetéséhez. Annak is, aki kitalálta, annak is, aki közmunkázott érte, annak is, aki a befektetéseket megszerezte hozzá, annak is aki a mai napig segíti a működésben, és annak is, aki folyamatosan kritizálja. Köszönet tehát az egyszerű embereknek, az előjáróknak, a helyi, városi és megyei tanácsoknak, közbirtokosságoknak. A Felcsíki Műjégpálya és a Felcsík SK a fent említett tények miatt működik, és működni is fog.

Egy dolog biztos! Van egy szép, falusi környezetben egyedülálló műjégpálya, amelyik működik hála az összefogásnak és a példaértékű közreműködésnek. Van mellette egy nagyon gyorsan fejlődő sportegyesület, amelyik szintén a példaértékű közreműködésnek köszönheti sikereit. Azt viszont senkinek nem szabad elfelejteni, hogy az alázatos munka még csak most kezdődik! Kötelességünk mindent megtenni, hogy a rendszer ugyanebben a ritmusban fejlődjön, és működjön tovább!

Nagy Attila

A 2016-os helyhatósági választásokon tisztségért induló jelöltek

A polgármesteri tisztségért **Gábor Tibor** indul az RMDSZ részéről.

Az RMDSZ színeiben a következő jelöltek indulnak tisztségért a 2016-2020-as mandátumra a Helyi Tanácsba:

Ssz.	Név	Szakma	Jelenlegi foglalkozás
1.	Gábor Tibor	Gépészmérnök	Polgármester
2.	Jéré Elemér	Jogász	Jogtanácsos
3.	Szócs László	Pénzügyi és kereskedelmi technikus	Alpolgármester
4.	Kozma Ervin	Zene és művészeti líceum	-
5.	Márton Zsolt	Gépészmérnök	Környezetvédelmi igazgató
6.	Bartalis Levente	Agrár líceum	Gazdasági igazgató
7.	Zsók Szilárd	Építőmérnök	Mérnök
8.	János Géza	Metrológus	Közbirtokossági elnök
9.	Gábor János	Pedagógus	Iskolaigazgató
10.	Antal Lilla	Állatorvos	Állatorvos
11.	Antal Ákos	Építőmérnök	Építőmérnök
12.	Biró Zsolt	Erdőmérnök	Mesterképzés hallgató
13.	Both Ernő	Agrár líceum	Adminisztrátor

A 2016-os választásokon egy független jelölt is indul helyi tanácsosnak:

Ssz.	Név	Szakma	Jelenlegi foglalkozás
1.	Fazakas Hajni	Könnyűipari líceum	Aerobic oktató

Megj: A fenti adatok a karcfalvi 15-ös választókerületi irodához benyújtott jelölési dokumentációk alapján vannak megadva a jelöltek saját nyilatkozata szerint.

SZÓLÁSOK, MONDÁSOK

(Népi bölcsességek)

Az emberré váláshoz évmilliók kellettek, de az embertelenné levéshez elég egy pillanat.

Az öregek azért szeretnek a múltba járni, mert oda lábak nem kellenek.

Beszélni nehéz megtanulni, de „hallgatni” nehezebb.

Boldogok, akik azt hiszik, hogy mindent tudnak, de nagyon szerencsétlenek azok, akiknek sorsáról ezek döntenek.

Embernek lenni olyan nehéz, hogy ennél csak magyarnak lenni nehezebb.

Ne te nézzél le másokat, mások nézzenek fel rád.

Nem mindig jó, amit a székely csinál, de jól csinálja.

(forrás: Dr. Toró Árpád *Küzdelem a Kaszással* című könyvéből. 2013.)

Madicsa-fürdő is részesül a Kisvillany programból

A fürdők támogatása kiemelten fontos Hargita Megye Tanácsának

Az áfából és jövedéki adóból származó összeg év eleji viszszaosztásából Csíkkarcfalvának is jelentős összeget irányozott elő Hargita Megye Tanácsa, ugyanis a tusnádfürdői és a parajdi élményfürdő sikeres beindítását követően a borszéki wellnessközpont és a székelykeresztúri Sósút fürdő mellett Madicsa-fürdő is kiemelt figyelmet kap. A fürdő fejlesztése érdekében a megyei tanács a Kisvillany programjából a helység villamosítására 400 ezer lejt utalt ki a januári, Csíkjenőfalván tartott ülésén.

A több mint 300 beérkezett igénylés elbírálásakor nem volt könnyű dolguk a megyei tanács munkatársainak, és igyekeztek

olyan beruházásokra pénzt adni, amelyekre nem lehet más forrásból támogatást lehívni.

– Meggyőződésem, hogy kevés pénzből helyi összefogással, kalákával sok eredményt érhetünk el – nyilatkozta ennek kapcsán Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke.

Növelte éves tagdíját a megyei tanács a Felcsík SK-nál sportoló gyerekek javára

Tavaly fogalmazódott meg Hargita Megye Tanácsa azon szándéka, hogy növelni szeretné éves tagdíját a felcsíki közösségi fejlesztési társulás keretében, remélve, hogy a többi önkormányzat is követi a példát, és nagyobb támogatást élvezhet a jégpálya, meg a felcsíki jégkorongozók. Januári kihelyezett ülésén ezt el is fogadta a testület Csíkjenőfalván, így Hargita Megye Tanácsa több mint kétszeresére, 113 600 lejre növelte hozzájárulását.

Fotó: Keresztes Zoltán
Hargita Megye Tanácsa sajtószolgálat

Karcfalva és Csíkjenőfalva 18 évesei 2016-ban

Ágoston Barnabás, Ágoston Beáta, Antal Máté, Albert Ákos, Almási Andrea, Bács Katalin, Bálint Szilárd, Baricz Tünde, Bartalis Balázs, Biró Szilvia, Biró Szilamér, Bodor Boglárka, Both Szidónia, Farkas Mária, Ferencz Hunor, Gidró Andrea, Gidró Arnold, Gidró Hajnalka, Gidró Zsófia, Gyenge Norbert, Imets Orsolya, Karácsony Emőke, Karda Mónika, Lukács Renáta, Mákszem Levente, Mákszem Vilmos, Miklós Henrietta, Nagy Balázs, Portik Noémi, Sándor Réka, Szócs Ákos, Tamás Andor.

Pályázati források 2016-ban. Első rész

A nemzeti vidékfejlesztési program sokak számára ismert lehet. Sokan ebből az alpból pályáztak korábban, például a 141-es kóddal rendelkező félig önálló gazdaságok támogatására irányuló kiírásra, vagy a fiatal gazdák támogatására irányuló kiírásokra. Idéntől folytatódnak a támogatások. Röviden ezekről szeretnénk tájékoztatni Önöket.

Pályázat megnevezése: FIATAL GAZDÁK TÁMOGATÁSA (6.1)

Pályázhatnak:

- 40 évnél fiatalabb gazdák, jogi formával és regisztrálva van az APIA rendszerében
- A gazdaság mérete a támogatási kérelem leadásakor: 12 000-50 000 SO   Támogatás mértéke: **100 %**, önrész: -

Maximálisan pályázható összeg: **50 000 euró/pályázat**

Példák fejlesztésekre: - mezőgazdaságban használt ingatlanok felépítése és/vagy modernizálása, állatok vásárlása. Gépek, berendezések és az ezekhez tartozó szoftverek vásárlása, élő növények, fák és gyümölcsfák ültetése

Leadási határidő: folyamatos, havi elbírálással. Végső határidő: 2016. október 31.

Pályázat megnevezése: KISMÉRETŰ ÉS CSALÁDI GAZDASÁGOK TÁMOGATÁSA (6.3)

Pályázhatnak:

- Kisméretű gazdaságok tulajdonosai, ahol a gazdaság mérete 8 000-11 999 SO között van, jogi formával és legalább két éve nyilván van tartva a gazdasága a tanácsnál és az APIA-nál.

Nem pályázhatnak:

- Akik korábban fiatal gazda kiírásban nyertek támogatást
- Akik még nem fejezték be a 141-es pályázatukat, ami azt jelenti, hogy nem kapták meg az utolsó évre (5. évre) szóló támogatási összeget.

Támogatás mértéke: **100 %**, Önrész: -

Maximálisan pályázható összeg: **15 000 euró/pályázat**

Példák fejlesztésekre: - mezőgazdaságban használt ingatlanok felépítése és/vagy modernizálása, állatok vásárlása. Gépek, berendezések és az ezekhez tartozó szoftverek vásárlása, stb.

Leadási határidő: folyamatos, havi elbírálással. Végső határidő: 2016. október 31.

Pályázat megnevezése: NEM MEZŐGAZDASÁGGAL FOGLALKOZÓ VIDÉKI VÁLLALKOZÁSOK INDÍTÁSA (6.2)

Pályázhatnak:

- Újonnan alapított/már létező, három évnél fiatalabb vidéki mikro- és kisvállalkozások
  - Olyan gazdák vagy gazdaságok tagjai, amelyek vállalják tevékenységi körük bővítését   Támogatás mértéke: **100 %**, Önrész: -
- Maximálisan pályázható összeg: **50 000 euro/pályázat** szolgáltatás esetén, vagy **70 000 euro/pályázat** termelés esetén.

Példák fejlesztésekre: - szolgáltatásokba való befektetés (autó- és szerszám javítás, orvosi, állatorvosi, konzultációs, IT, stb.)

- befektetések gyártási tevékenységekbe (textilipar; papír és karton; acél és fémipar, gépgyártás, elektromos és elektronikus eszközök, bio üzemanyagok)

- faluturizmusba való befektetések, rekreációs tevékenységek létrehozása

- kézműves tevékenységek támogatása, fazekasság, hímzés, kovács mesterség, fafaragás, bőrmegmunkálás, stb.

Leadási határidő: a pályázat még nem aktív, várhatóan a nyár folyamán fogják kiírni.

Részletes információkért keressenek irodánkban, Karcfalva 249 szám alatt, vagy írjanak az office@felcsik.ro email címre.

Amiben segíteni tudunk:

- Megnézzük, hogy melyik pályázati kiíráshoz igazodik az Ön ötlete, vállalkozása

- Segítünk pályázatíróval találkozni.

Süket Zsombor, térségmenedzser

Hajnali kettőkor verik az öreg székeley ablakát.

- Ki az? - kérdi álmosan.

- Én vagyok az Áron bácsi, a Gergő, a szomszéd legény! Van magának itthon tintája?

- Nincsen fiam - válaszolja, majd megint elalszik. Húsz perc múlva megint verik az ablakot...

- Ki az? - hangzik a kérdés megint.

- Én vagyok Áron bácsi, a Gergő, hoztam magának tintát...

*

Bolhairtó port árul a székeley vásározó, de valójában az csak téglapor volt, szépen csomagolva.

Vették is a népek mint a cukrot.

- Aztán mondja csak, hogy kell használni ezt a bolhaport?

- Meg kell fogni a bolhát, és az orrára kell tenni egy csipettel, attól felfordul.

- Hogy mondja kend? Hiszen ha megfogom, már nem kell a por, mert agyonnyomom...

- Agyonnyomni? - Az sem rossz módszer...

*

A székeley bácsi ül a szekéren. Egyszer csak megállnak a lovak. A bácsi jól odaszó nekik:

- Gyííí!

A lovak meg sem moccannak. A bácsi újra odacsap az ostorral:

- Gyííí!

A lovak megint nem mozdulnak. A bácsi leszáll a bakról, előremegy a lovakhoz, és észreveszi, hogy közvetlenül a lovak előtt egy óriási szakadék tátong.

Erre visszamászik a bakra és így szól:

- Helyesbíték: Hóóó!

*

Székeley bácsi sakkozik a lovával. Ezt látva átszól a szomszéd:

- A csudába, magának ilyen okos lova van?

Mire a székeley gúnyosan:

- Méghogy ez okos? 3:1-re vezetek...

*

A székeleynek köhög a lova. Elmegy az állatorvoshoz, aki lóport ír fel az állat számára, hogy a székeley fújja a ló szájába.

Két hét múlva találkozik az orvos a székellyel, és megkérdi, hogy használt-e a por?

Mire a székeley:

- Dehogy, a rühes dög hamarabb fújt, mint én...

REJTVÉNY

Pistike ebédnél: – Mama, kapok még tortát? – Miért kérded? – Mert ha nem kapok, ... (poén a rejtvényben)!		*	KELET KINYÍLIK AZ AJTÓ		TAR NAGYTATA VICCESEN	IDŐMÉRŐ TARTOJA	... FERI, PÁL UTCAI FIÚK ANGOL FIÚNÉV	
			SZINE- VESZTETT					
			MESTER- EMBER					
*	POÉN	A SZERÉ- LEMBEN NAGY!	RAGAD					ÜDÜLŐHELY A HARGITÁN
PUSKÁVAL TÜZEL			ÁLMOSSÁ- GOT KIFEJEZ KASZÁS- CSILLAG				FOSZFOR NÖVÉNYI PRODUK- TUM	
ANÓD		KISSÉ BORZOS! A TÁVO- LABBIT			BEC. OTTÍLIA HÜROS FEGYVER			
KÖNNYŰ LÁBBELI				ILYEN HÁZ IS VAN FUTÓMŰ RÉSZE				
VAD					SÍR PAJTA			
LAMARTINE VERSE			LITER EUROPEAN SOCIAL SURVEY		OMÁN, MÁL- TAL, KUBAI ÉLETEM APADÓ...			
BÓR		OKTÁS, TANÍTÁS MAGA						
TÁG			LATYAK ELEKTRON			LASKADA- RAB! 1000 RÓMÁBAN		
*	A ↳						KÉRDŐHANG	

A beküldött írásokat szerzőik előzetes hozzájárulása nélkül, mondanivalójuk tiszteletben tartásával, esetenként szerkesztett formában jelentetjük meg.

A lapszám megjelenését támogatták a karcfalvi és jenőfalvi közbirtokosságok.

Székeaszó

FOTÓ • TORDAI EDE

Szerkesztők: Szócs László, Németh Szilveszter
e-mail: szocslac@yahoo.com • tel: 0734-993740

Arculatterv, tipográfia: Ádám Gyula

ALUTUSPRINT

Székesző